

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
2.	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΕΡΓΟ	2
3.	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	3
4.	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	4
5.	ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	5
6.	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	6
7.	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	10
8.	ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	11
9.	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ.....	11
10.	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ	12

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα αποτελεί τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του προτεινόμενου προς υλοποίηση οδικού έργου:

«Διαπλάτυνση οδού Μαρκόνι - Αγίας Άννας από την Λ. Αθηνών μέχρι την διασταύρωση της Αγίας Άννας με την Οδό Μακρυγιάννη – Ταύρου (συμπεριλαμβανομένου του τμήματος της οδού Μακρυγιάννη – Ταύρου από την οδό Αγ. Άννας μέχρι τον Α/Κ με Λ. Κηφισού και εξαιρουμένου του τμήματος από την Ιερά Οδό μέχρι την Οδό Ορφέως)»,

που αναφέρεται στην υφιστάμενη στην περιοχή Ελαιώνας Αττικής οδό Αγίας Άννας, η οποία συνδέει διαγώνια τη Λεωφόρο Αθηνών με τη Λεωφόρο Κηφισού, στην περιοχή του Δήμου Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη.

Φορέας του Έργου είναι η Διεύθυνση Οδικών Υποδομών (Δ.Ο.Υ.), του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ.), Λεωφόρος Αλεξάνδρας 17-19, Αθήνα, ΤΚ 114 73.

Υπεύθυνος του Έργου είναι ο κ. Απόστολος Κουτζανίδης, με τηλέφωνο επικοινωνίας 2106434704, αριθμό fax 2106463886 και διεύθυνση ηλεκτρονικής επικοινωνίας akoutzanidis@dmeo.gr.

Η αρμόδια αρχή για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου είναι η Διεύθυνση Περιβαλλοντικών Αδειοδοτήσεων (ΔΙ.Π.Α.) του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.Α.Π.ΕΝ.), Λεωφόρος Αλεξάνδρας 11, Αθήνα, ΤΚ 114 73.

2. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΕΡΓΟ

Το προτεινόμενο έργο είναι οδικό και αφορά στη διαπλάτυνση δύο τμημάτων της οδού Αγίας Άννας: του τμήματος από τη Λεωφόρο Αθηνών μέχρι την Ιερά Οδό και του τμήματος από την οδό Ορφέως μέχρι την οδό Μακρυγιάννη – Ταύρου (Λεγάκη).

Το έργο συναρμώνει με το υπό κατασκευή ενδιάμεσο τμήμα της Αγίας Άννας, δηλαδή το τμήμα από Ιερά οδό έως οδό Ορφέως, έτσι ώστε το σύνολο της οδού να διαμορφωθεί με ενιαία διατομή δύο λωρίδων κυκλοφορίας και ενδιάμεση νησίδα διαχωρισμού της κυκλοφορίας, εύρους τεσσάρων μέτρων.

Το έργο περιλαμβάνει ακόμα τέσσερις (4) Ισόπεδους Κόμβους στις διασταυρώσεις της οδού Αγίας Άννας με τις λεωφόρους και οδούς: Αθηνών, Ιερά οδός, Ορφέως, Πέτρου Ράλλη και Λεγάκη, καθώς επίσης ισόπεδες συμβολές στις διασταυρώσεις με τις οδούς: Θεσσαλίας, Ανοίξεως, Ευκαλύπτων, Μαδάρων, Σαλαμινίας και Ειρήνης. Έχει σχεδιαστεί με βάση τα χαρακτηριστικά Κύριας Αστικής Αρτηρίας, με πρόβλεψη εξυπηρέτησης των παρόδιων ιδιοκτησιών.

Στα πλαίσια της σύμβασης έχει μελετηθεί και ένας ακόμα Ισόπεδος Κόμβος, στη διασταύρωση με την οδό Πιερίας, στο ενδιαμέσο τμήμα της οδού Αγίας Άννας. Η αναγκαιότητα του συγκεκριμένου κόμβου προέκυψε από τη μελλοντική εγκατάσταση του νέου σταθμού των ΚΤΕΛ της πρωτεύουσας και η υλοποίηση του συναρτάται με την κατασκευή του νέου σταθμού.

Το προτεινόμενο έργο περιλαμβάνει τέλος και τα αναγκαία έργα απομάκρυνσης των ομβρίων από τις επιφάνειες κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών της οδού, που θα αποτελούνται από υπόγειο δίκτυο αποχέτευσης, μέσω του οποίου τα νερά θα διοχετεύονται στο ρέμα του Προφήτη Δανιήλ, που αποτελεί το φυσικό αποδέκτη της περιοχής.

3. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η οδός Αγίας Άννας, επί της οποίας θα εκτελεστεί το προτεινόμενο έργο, εκτείνεται στα όρια των Δήμων Περιστερίου, Αθηναίων, Αιγάλεω, Μοσχάτου – Ταύρου και Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη, της Περιφερειακής Ενότητας Αττικής. Στο μεγαλύτερο μήκος της η οδός αποτελεί διοικητικό όριο των παραπάνω δήμων, ενώ το καταληκτικό τμήμα της: αριστερά μετά την Πέτρου Ράλλη και αμφίπλευρα μετά την οδό Ειρήνης, διοικητικά υπάγεται στα όρια του δήμου Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη. Η θέση του έργου φαίνεται στο χάρτη της Εικ.1 που ακολουθεί.

Εικ.1. Χάρτης με τη θέση του έργου

Η στενή και η ευρεία περιοχή του έργου βρίσκονται εντός του αστικού ιστού της Αθήνας και δεν περιλαμβάνουν δασικές ή/και αναδασωτέες εκτάσεις.

Στη στενή και την ευρεία περιοχή του έργου δεν υπάρχουν περιοχές του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών του Ν.3937/2001 (ΦΕΚ 60Α). Οι πλησιέστερες από αυτές βρίσκονται σε απόσταση, εκτός περιοχής του έργου και δεν θα επηρεαστούν από αυτό.

4. ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η περιοχή του προτεινόμενου έργου (Ελαιώνας) χαρακτηρίζεται από πολύπλοκη και έντονα κερματισμένη δομή, λόγω των πολλών και διαφορετικών δραστηριοτήτων που είναι διεσπαρμένες στο σύνολο της. Είναι περιοχή μικτών χρήσεων, στις οποίες επικρατούν οι χρήσεις εμπορικής και παραγωγικής δραστηριότητας, με μικρούς θύλακες κατοικίας. Μεταξύ των εμπορικών χρήσεων ξεχωρίζει ο μεγάλος αριθμός μεταφορικών εταιρειών που λειτουργούν σε μικρή απόσταση αλλά και με μέτωπο την οδό Αγίας Άννας.

Στην περιοχή λειτουργεί ακόμα το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο στην Ιερά οδό, καθώς και σχολικές μονάδες: στη γωνία Κηφισού και Πέτρου Ράλλη (ΚΕ.ΤΕ.Κ. Ρέντη του Ο.Α.Ε.Δ.) και στην περιοχή της εκκλησίας του Εσταυρωμένου στον Ταύρο.

Επίσης στην περιοχή του έργου λειτουργούν αθλητικές και πολιτιστικές εγκαταστάσεις και πάρκα αναψυχής και συγκεκριμένα:

- Αθλητικές εγκαταστάσεις της Π.Α.Ε. Ολυμπιακός στην οδό Λεγάκη.
- Το Δημοτικό γήπεδο Ταύρου στη γωνία Λεγάκη και Δήμητρας.
- Η επιτραπέζια αντισφαίριση στην οδό Ειρήνης.
- Το πάρκο της Αγίας Άννας στην οδό Λεγάκη.
- Το πάρκο στη γωνία Ειρήνης και Δωρίδος.
- Το Ιστορικό Αρχείο του Πολιτιστικού Ιδρύματος του Ομίλου Πειραιώς στην οδό Ειρήνης.

Παράλληλα στην περιοχή του έργου λειτουργεί μεγάλος αριθμός εγκαταστάσεων που εντάσσονται κατά κύριο λόγο στους Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας, αρκετές από τις οποίες έχουν μέτωπο την προς διαπλάτυνση οδό Αγίας Άννας. Οι εγκαταστάσεις αυτές με μέτωπο την οδό Αγίας Άννας, κατά σειρά, είναι:

- Βάση του Πολεμικού Ναυτικού στην περιοχή της Μαρκόνι.
- Ο σταθμός Ελαιώνας της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ στη διασταύρωση Μαρκόνι και Ιεράς Οδού.
- Το Αμαξοστάσιο Ελαιώνα της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., με το διπλανό χώρο που έχει προβλεφθεί ο Κεντρικός Σταθμός Αθηνών των Υπεραστικών Λεωφορείων (Κ.Σ.Α.Υ.ΛΕ.), μεταξύ Αγίας Άννας, Ιεράς Οδού και Πλούτωνος.

- Εγκαταστάσεις της Δ.Ε.Η. (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) στο τμήμα μεταξύ των οδών Ορφέως και Σαλαμινίας.
- Εγκαταστάσεις της Επιχείρησης Παροχής Αερίου Αττικής στο τμήμα μεταξύ των οδών Σαλαμινίας και Πέτρου Ράλλη.

Στην περιοχή αριστερά και δεξιά της Αγίας Άννας υπάρχουν ακόμα:

- Η Διεύθυνση Αλλοδαπών της Ελληνικής Αστυνομίας μεταξύ Πέτρου Ράλλη και Σαλαμινίας.
- Σημαντικές εγκαταστάσεις των Συγκοινωνιών Αττικής και συγκεκριμένα:
  - Δύο αμαξοστάσια των θερμικών λεωφορείων (Πέτρου Ράλλη και Βοτανικού),
  - Αμαξοστάσιο των Ηλεκτροκίνητων λεωφορείων (τρόλεϊ), στην οδό Σαλαμινίας.
- Εγκαταστάσεις των Δήμων και συγκεκριμένα:
  - Εγκαταστάσεις του Δήμου Αθηναίων: της Διεύθυνσης Καθαριότητας στην Ιερά οδό και της Διεύθυνσης Οδοποιίας στην οδό Σαλαμινίας.
  - Εγκαταστάσεις της Διεύθυνσης Καθαριότητας του Δήμου Αιγάλεω, μεταξύ των οδών Μικελή και Πιερίας.
  - Ο θεσμοθετημένος χώρος του Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (Σ.Μ.Α.) του Ε.Σ.Δ.Ν.Α., στην οδό Σαλαμινίας, που βρίσκεται σε φάση δημοπράτησης.
- Ο προσωρινός καταυλισμός προσφύγων, που δημιουργήθηκε πρόσφατα στην οδό Αγίου Πολυκάρπου.
- Κέντρο διαλογής των ΕΛ.ΤΑ. στην οδό Δωρίδος.

5. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Στόχος υλοποίησης του έργου είναι η αναβάθμιση των συνθηκών οδικής κυκλοφορίας στην οδό Αγίας Άννας και τους παράπλευρους και συμβάλλοντες σε αυτήν δρόμους, με σκοπό τη διευκόλυνση των λειτουργιών της περιοχής και συνολικά, την πολεοδομική της ανασυγκρότηση, σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις του Νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας – Αττικής.

Οι έντονες εμπορικές, παραγωγικές και άλλες χρήσεις της περιοχής, δεν μπορούν σήμερα να εξυπηρετηθούν από το ατελές και ιδιαίτερα ανεπαρκές οδικό της δίκτυο. Το γεγονός αυτό αποτελεί καθοριστικό παράγοντα περαιτέρω επιβάρυνσης της ήδη υποβαθμισμένης περιοχής, ενώ παράλληλα αποτρέπει την εκτέλεση διαμπερών κινήσεων που θα αποφόρτιζαν τις κύριες οδικές αρτηρίες των λεωφόρων Αθηνών και Κηφισού.

Οι υπάρχουσες αρτηρίες στην περιοχή διατάσσονται παράλληλα μεταξύ τους, ενώ ο μοναδικός εγκάρσιος δρόμος, η οδός Αγίας Άννας είναι σήμερα στενή, ατελώς διανοιγμένη και με σημαντικά κατά θέσεις πλευρικά εμπόδια, που δυσχεραίνουν την οδική κυκλοφορία.

Το προτεινόμενο έργο αποσκοπεί στην ομαλοποίηση των κυκλοφοριακών συνθηκών και στη δημιουργία επαρκούς οδικού δικτύου για την παραλαβή της αυξημένης οδικής κίνησης που συντελείται σήμερα στην περιοχή, ιδιαίτερα κατά το εργάσιμο χρονικό διάστημα του 24ώρου.

6. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η σύλληψη και ο σχεδιασμός του προτεινόμενου έργου αποσκοπούν στην παραγωγή θετικών επιπτώσεων και συνεργειών στο δομημένο περιβάλλον της περιοχής, που θα ανακόψουν την υποβάθμιση του και θα αναβαθμίσουν τις συνθήκες δραστηριοποίησης και διαβίωσης των ανθρώπων σε αυτήν. Οι θετικές αυτές επιπτώσεις θα γίνουν ορατές με την ολοκλήρωση και τη λειτουργία του έργου. Στη φάση όμως της κατασκευής του θα υπάρξουν αναπόφευκτα επιπτώσεις που θα είναι στην πλειονότητα τους αρνητικές, συγχρόνως όμως προσωρινές και αναστρέψιμες μετά τη λήξη των εργασιών.

Οι επιπτώσεις κατά τη φάση κατασκευής του έργου, που θα είναι άμεσες για τη στενή περιοχή του έργου αλλά πρακτικά μηδενικές στις ευρύτερες περιοχές, εντελώς επιγραμματικά, θα είναι:

Στο μικροκλίμα και στα βιοκλιματικά χαρακτηριστικά της περιοχής, λόγω παραγωγής θερμότητας που προκαλεί μεταβολές της θερμοκρασίας και των κινήσεων των αερίων μαζών και εκπομπών μάζας, ή ενέργειας στην ατμόσφαιρα από τις οποίες επέρχονται μεταβολές στη θερμοκρασία και την υγρασία του αέρα.

Στη μορφολογία και τα τοπία της περιοχής, λόγω των εκσκαφών, επιχώσεων, σκυροστρώσεων, ασφαλτοστρώσεων και καθαιρέσεων στοιχείων ανωδομής, μέσω των οποίων θα υλοποιηθεί η κατασκευή.

Στα γεωλογικά, τεκτονικά και εδαφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής δεδομένου ότι οι εργασίες θα προκαλέσουν αλλοίωση – κατάτμηση της εξωτερικής επιφάνειας των πετρωμάτων.

Στη διάρθρωση και τις λειτουργίες του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, λόγω των οχλήσεων της κατασκευαστικής διαδικασίας. Αναφέρονται κατά βάση σε περιορισμούς και ρυθμίσεις της κυκλοφορίας για τη διευκόλυνση των εργασιών και στη διάσπαση που θα προκληθεί στην ενότητα του πολεοδομικού ιστού, με αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία των εμπορικών δραστηριοτήτων δεδομένου και του μεγάλου αριθμού βαρέων οχημάτων που κινούνται στην περιοχή. Αναφέρονται ακόμα σε εκπομπές στην ατμόσφαιρα, θόρυβος και σκόνη, που θα δυσκολέψουν περισσότερο τις λειτουργίες του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Στην ποιότητα του αέρα της περιοχής από τις εκπομπές ρύπων του μηχανολογικού εξοπλισμού και σκόνης που θα παράγεται από τις εργασίες, αλλά και στο ακουστικό περιβάλλον της περιοχής, λόγω αυξημένης στάθμης θορύβου που θα παράγεται κατά τη διαδικασία των εργασιών κατασκευής.

Η συνολική εκτίμηση των επιπτώσεων κατά τη φάση κατασκευής του έργου δίδεται στη συνέχεια στον Πίνακα 1, με βάση τους επιμέρους τομείς περιβαλλοντικής επίδρασης του

έργου και τα στοιχεία (τις ιδιότητες) των εκτιμώμενων επιπτώσεων. Η εκτίμηση δίδεται με χρωματικό συμβολισμό (πράσινο, κίτρινο, κόκκινο) που απεικονίζουν τον θετικό, ουδέτερο (ενδιάμεσο) και αρνητικό χαρακτήρα της επίπτωσης αντίστοιχα, σύμφωνα με τις ισχύουσες Προδιαγραφές εκπόνησης της Μ.Π.Ε.

Πίνακας 1
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΦΑΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ

ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ															
	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ				ΕΚΤΑΣΗ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ			ΕΝΤΑΣΗ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ			ΠΟΛΥ- ΠΛΟΚΟΤΗΤΑ		ΧΡΟΝΟΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ		ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ	
	ΚΑΜΙΑ	ΜΙΚΡΗ	ΜΕΓΑΛΗ	ΣΙΓΟΥΡΗ	ΣΤΕΝΗ ΕΡΓΟΥ	ΕΛΛΙΩΝΑΣ	ΑΘΗΝΑ- ΠΕΙΡΑΙΑ	ΜΙΚΡΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΓΑΛΗ	ΑΠΛΗ	ΣΥΝΘΕΤΗ	ΑΜΕΣΟΣ	ΒΑΘΟΣ ΧΡΟΝΟΥ	ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ	ΜΟΝΙΜΗ
Κλιματικά, Βιοκλιματικά χαρακτηριστικά																
Μορφολογικά, Τοπιολογικά χαρακτηριστικά																
Γεωλογικά, εδαφολογικά χαρακτηριστικά																
Φυσικό περιβάλλον																
Ανθρωπογενές περιβάλλον																
Κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις																
Επιπτώσεις στις τεχνικές υποδομές																
Επιπτώσεις στην ποιότητα αέρα																
Επιπτώσεις από θόρυβο ή από δονήσεις																
Επιπτώσεις σχετικές με ηλεκτρομαγνητικά πεδία																
Επιπτώσεις στα νερά																
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ																

Η συνολική εκτίμηση των επιπτώσεων κατά τη φάση κατασκευής είναι: Επιπτώσεις αρνητικές, προσωρινού χαρακτήρα.

Το σύνολο των παραπάνω αρνητικών επιπτώσεων στη φάση λειτουργίας του έργου θα αναστραφεί και θα γίνουν θετικές και συγκεκριμένα:

Στη φάση λειτουργίας θα έχει εκλείψει η παραγωγή ρύπων λόγω των εργοταξιακών δραστηριοτήτων, ενώ με την ομαλοποίηση της οδικής κυκλοφορίας στον αναβαθμισμένο δρόμο θα εκλείψουν οι ρύποι που παράγονται σήμερα από τις χαμηλές ταχύτητες και τις άσκοπες καθυστερήσεις και τα μπλοκαρίσματα των οχημάτων.

Στα γεωλογικά, τεκτονικά και εδαφολογικά χαρακτηριστικά οι επιπτώσεις θα είναι θετικές, δεδομένου ότι θα αποκατασταθεί η σταθερότητα τον έδαφος της περιοχής, που σήμερα κατά θέσεις είναι επιδεκτική στην εκδήλωση καθιζήσεων και άλλων ασταθών καταστά-

σεων, λόγω του σημαντικού πάχους ασυμπίεστων επιχωματώσεων που έχουν γίνει κατά θέσεις.

Θα αναβαθμιστεί το τοπίο της περιοχής. Η νέα οδός Αγίας Άννας θα αντιστρέψει το αίσθημα εγκλωβισμού που προκαλεί η σημερινή της κατάσταση. Η απομάκρυνση των υψηλών τοίχων σε συνδυασμό με την φυτεμένη νησίδα πλάτους 4μ., θα δημιουργήσει ένα περισσότερο φιλικό και αισθητικά βελτιωμένο περιβάλλον. Παράλληλα η εικόνα θα βελτιωθεί από την ανάδειξη των Μετα-Βυζαντινών Μνημείων της περιοχής, η οποία θα προσθέσει μια πινελιά ομορφιάς και καλαισθησίας στη σημερινή εικόνα πολεοδομικής αναρχίας και σκουπιδοτόπου που υπάρχει. Τέλος, ο νέος οδικός άξονας θα διευρύνει τη γραμμή του ορίζοντα αφού θα καθαιρεθούν τοίχοι, φράχτες και άλλες ακαλαίσθητες κατασκευές που περιορίζουν σήμερα τη θέαση περιμετρικά της οδού.

Στο ανθρωπογενές περιβάλλον δεδομένου ότι ο νέος οδικός άξονας θα διευκολύνει τις λειτουργίες του, τις μεταφορές και τις μετακινήσεις που σήμερα είναι ιδιαίτερα προβληματικές και κοστοβόρες. Παράλληλα θα οριοθετήσει τις ενότητες του πολεοδομικού ιστού (εμπορικές, κατοικίες) χωρίς να διέρχεται μέσα από αυτές και να τις διασπά.

Στο κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον από τη διαφοροποίηση του συνολικού αριθμού των απασχολούμενων στους διάφορους κλάδους, που θα εκφράζεται με μείωση των απασχολούμενων σε διάφορες περιθωριακές δραστηριότητες που συντελούνται σήμερα στις παρυφές της οικονομικής δραστηριότητας της περιοχής (ρακοσυλλέκτες κ.α.), αλλά και αύξηση των απασχολούμενων λόγω δημιουργίας προϋποθέσεων προσέλκυσης δραστηριοτήτων και επομένως της απασχόλησης, αρχικά κατά τη φάση κατασκευής και στη συνέχεια κατά τη φάση λειτουργίας.

Στο μεγάλο αριθμό αρχαιολογικών, βυζαντινών και πολιτιστικών μνημείων της περιοχής, που στην πλειονότητα τους χάνονται σήμερα πίσω από μπάζα, σκουπίδια και ακαλαίσθητες μάντρες, ή βρίσκονται πάνω στη βαριά κυκλοφορία. Η κατασκευή του δρόμου θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις προστασίας, διατήρησης και ανάδειξης των μνημείων αυτών, αφού θα εξασφαλιστεί η "οριοθέτηση" της θέσης τους, με παράλληλη ανάδειξη του περιβάλλοντα χώρου, όπως επιτάσσει η αρχαιολογική νομοθεσία.

Ιδιαίτερα θετικές αποτιμώνται τέλος οι επιπτώσεις στις τεχνικές υποδομές της περιοχής οι οποίες με την προσθήκη του νέου έργου αναβαθμίζονται σε μεγάλο βαθμό.

Αρνητική χαρακτηρίζεται η επίπτωση στο ακουστικό περιβάλλον της περιοχής, αφού υπολογίστηκαν αυξημένα επίπεδα θορύβου στη φάση λειτουργίας και στο έτος πρόβλεψης, από την οδική κυκλοφορία στον αναβαθμισμένο δρόμο. Το στοιχείο αυτό προτείνεται να διερευνηθεί στη φάση υλοποίησης του έργου με την εκπόνηση αναλυτικής κυκλοφοριακής μελέτης και -εφόσον κρίνεται αναγκαίο- μελέτης ηχοπετασμάτων, από την οποία θα προκύψουν οι αναγκαίες παρεμβάσεις.

Η συνολική εκτίμηση των επιπτώσεων κατά τη φάση λειτουργίας του έργου δίδεται στη συνέχεια στον Πίνακα 2, που έχει συνταχθεί με τη ίδια κωδικοποίηση με τον Πίνακα 1 παραπάνω.

Πίνακας 2
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ															
	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ				ΕΚΤΑΣΗ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ			ΕΝΤΑΣΗ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ			ΠΟΛΥ- ΠΛΟΚΟΤΗΤΑ		ΧΡΟΝΟΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ		ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ	
	ΚΑΜΙΑ	ΜΙΚΡΗ	ΜΕΓΑΛΗ	ΣΙΓΟΥΡΗ	ΣΤΕΝΗ ΕΡΓΟΥ	ΕΛΑΙΩΝΑΣ	ΑΘΗΝΑ- ΠΕΙΡΑΙΑ	ΜΙΚΡΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΜΕΓΑΛΗ	ΑΠΛΗ	ΣΥΝΘΕΤΗ	ΑΜΕΣΟΣ	ΒΑΘΟΣ ΧΡΟΝΟΥ	ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ	ΜΟΝΙΜΗ
Κλιματικά, Βιοκλιματικά χαρακτηριστικά																
Μορφολογικά, Τοπιολογικά χαρακτηριστικά																
Γεωλογικά, εδαφολογικά χαρακτηριστικά																
Φυσικό περιβάλλον																
Ανθρωπογενές περιβάλλον																
Κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις																
Επιπτώσεις στις τεχνικές υποδομές																
Επιπτώσεις στην ποιότητα αέρα																
Επιπτώσεις από θόρυβο ή από δονήσεις																
Επιπτώσεις σχετικές με ηλεκτρομαγνητικά πεδία																
Επιπτώσεις στα νερά																
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ																

Η συνολική εκτίμηση των επιπτώσεων από την υλοποίηση του έργου είναι: Επιπτώσεις
Θετικές, Μόνιμου χαρακτήρα.

7. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Τα προτεινόμενα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων κινούνται σε δύο άξονες: α) στην εφαρμογή μέτρων ορθής εργοταξιακής πρακτικής κατά τη φάση κατασκευής, που αποσκοπούν στην απομείωση των αναπόφευκτων αρνητικών επιπτώσεων της κατασκευαστικής διαδικασίας ενός τέτοιου μεγάλου έργου και, β) σε παρεμβάσεις βελτίωσης του σχεδιασμού του έργου με σκοπό την καλύτερη δυνατή ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης σε αυτό.

Η ορθή εργοταξιακή πρακτική επιγραμματικά συνίσταται σε:

- Πλήρη συμμόρφωση προς τους Περιβαλλοντικούς Όρους του έργου που θα έχουν εκδοθεί και δράσεις εφαρμογής Σχεδίου Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Παρακολούθησης μέχρι την παράδοση του έργου.
- Οργάνωση των εργασιών με κριτήριο, εκτός των άλλων, τη μικρότερη δυνατή όχληση στο ανθρωπογενές και δομημένο περιβάλλον της περιοχής (εργασίες, δρομολόγια βαρέων οχημάτων του εργοταξίου κ.α.).
- Περιορισμό του μετώπου των εργασιών στον απολύτως αναγκαίο χώρο και αποφυγή άσκοπων πλευρικών επεκτάσεων των εγκαταστάσεων.
- Ο μηχανολογικός εξοπλισμός του εργοταξίου θα πρέπει να διαθέτει όλα τα απαραίτητα έγγραφα πιστοποίησης και λειτουργίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Ο εξοπλισμός αυτός θα πρέπει να διατηρείται σε καλή κατάσταση λειτουργίας σε όλη τη διάρκεια των εργασιών.
- Εκτέλεση των εργασιών του εργοταξίου (εργασίες κατασκευής, εργασίες συντήρησης του εξοπλισμού κλπ) με γνώμονα την αποφυγή άσκοπων ενεργειών, εκσκαφών και επιχωματώσεων και την αποφυγή διαρροής ρύπων και τοξικών στο έδαφος, στα νερά και την ατμόσφαιρα.
- Παρακολούθηση των εργασιών κατασκευής από εντεταλμένο υπάλληλο της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και εκτέλεση όλων των αναγκαίων παρεμβάσεων προστασίας του μεγάλου αρχαιολογικού πλούτου της περιοχής.
- Αποκατάσταση της περιοχής των έργων μετά τη λήξη των εργασιών, καθαίρεση και απομάκρυνση κάθε προσωρινής κατασκευής, καθαρισμός χώρων κλπ.

Οι παρεμβάσεις βελτίωσης του σχεδιασμού του έργου για την καλύτερη δυνατή ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης σε αυτό επιγραμματικά περιλαμβάνουν:

- Τη συμπλήρωση του έργου με τα μέτρα που θα προκύψουν από αναλυτική κυκλοφοριακή μελέτη και μελέτη ηχοπετασμάτων, για την αντιμετώπιση των αυξημένων επιπέδων κυκλοφοριακού θορύβου, που προέκυψαν από τη Μ.Π.Ε. για τη φάση λειτουργίας του έργου.

- Τη συμπλήρωση του έργου με διατάξεις καθαρισμού των απορροών αποχέτευσης της οδού Αγίας Άννας που θα καταλήγουν στο ρέμα του Προφήτη Δανιήλ.

8. ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η συμβολή του έργου τόσο στην αναβάθμιση της περιοχής όσο και στο επίπεδο της περιφερειακής και της εθνικής οικονομίας θα είναι πολύ μεγάλη. Η περιοχή του έργου (Ελαιώνας) αντιπροσωπεύει σήμερα μια νησίδα παραγωγικών δραστηριοτήτων στη θάλασσα αποβιομηχάνισης και ύφεσης που ταλανίζει την ελληνική οικονομία. Η βελτίωση επομένως των προϋποθέσεων οικονομικής ανάπτυξης σε αυτήν αποτελεί σημαντικό κίνητρο αύξησης της παραγωγικής δραστηριότητας. Η ανάπτυξη του οδικού δικτύου της περιοχής και ο ειδικός ρόλος που έχει η οδός Αγίας Άννας στην τοπική και διαμπερή κυκλοφορία αποτελούν αναπτυξιακό παράγοντα και ως εκ τούτου οι επιπτώσεις από την κατασκευή του έργου αποτιμώνται ως ιδιαίτερα θετικές.

Κατά αντίστοιχο τρόπο θετική εκτιμάται η επίδραση του έργου στην ποιότητα ζωής των χρηστών της περιοχής. Το έργο θα εξασφαλίσει την πολύτιμη υπηρεσία της μεταφοράς και επικοινωνίας, του σπονδυλωτού δηλαδή άξονα για κάθε οικονομική δραστηριότητα, αλλά και για κατοικία. Η περιοχή θα αναβαθμιστεί, η αξία της γης θα αυξηθεί, θα απομακρυνθούν παρακμιακές και παράνομες χρήσεις και θα προσελκυσθούν πιθανότητα νέες χρήσεις συμβατές με την ανάπτυξη και τον πολιτισμό. Η διαμπερής μάλιστα κυκλοφορία που θα εξασφαλίσει το έργο θα προσφέρουν τις καλύτερες δυνατές συνθήκες σύνδεσης τόσο της ίδιας της περιοχής του, όσο και των γειτονικών εκτός Ελαιώνα περιοχών, που εξυπηρετούνται σήμερα περιμετρικά φορτίζοντας υπέρμετρα τη Λεωφόρο Αθηνών, την Κηφισού και τη Λεωφόρο Κωνσταντινουπόλεως.

Το προτεινόμενο έργο αποφορτίζει τέλος μια υποβαθμισμένη περιοχή και εξυπηρετεί τις μετακινήσεις. Αποτελεί παράγοντα ανάπτυξης καθορισμένο από το Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής και δεν έρχεται σε αντίθεση με άλλα προγράμματα, σχέδια ή έργα οικονομικής ανάπτυξης στην περιοχή. Αντίθετα συμπληρώνει τέτοια σχέδια που έχουν ήδη αναπτυχθεί (Μετρό, Σ.Μ.Α. κ.α.), ή σχεδιάζονται (Διπλή Ανάπλαση, Κ.Σ.Α.Υ.ΛΕ., κ.α.) και μάλιστα αποτελεί τη βάση για την επιτυχή λειτουργία τους. Χωρίς αξιόπιστο δρόμο καμίας μορφής αναπτυξιακή δραστηριότητα δεν είναι εφικτή.

9. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ

Η λύση του προτεινόμενου έργου είναι μονοσήμαντη από την αρχική του σύλληψη και οφείλεται στην αναγκαιότητα βελτίωσης της υφιστάμενης οδού, στη θέση που σήμερα λειτουργεί, η οποία δεν μεταβάλλεται ούτε καταργείται. Ως εκ τούτου η μελέτη κινήθηκε οριζοντιογραφικά σε δεδομένη ζώνη όδευσης, με επεμβάσεις που περιορίζονται από το διαθέσιμο πλευρικά της οδού χώρο και τις ισχύουσες χωροταξικές και πολεοδομικές ρυθμίσεις της περιοχής. Κατά τη σύνταξη επομένως της μελέτης οδοποιίας (επικαιροποίηση υπάρχουσας εγκεκριμένης οριστικής μελέτης), δεν εξετάστηκαν εναλλακτικές λύσεις.

Όμως εκ των υστέρων και μετά τη σύνταξη της μελέτης, ανέκυψε σοβαρό πρόβλημα με υπάρχον κτίσμα στη θέση του αριθμού 115 της οδού Αγίας Άννας (Ο.Τ.218Α, του Δήμου Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη), απέναντι από την ομώνυμη διατηρητέα εκκλησία. Το κτίσμα αυτό, που ρυμοτομείται από τη μελέτη για την επίτευξη της τελικής διατομής της οδού και την προστασία της εκκλησίας, είναι χαρακτηρισμένο ως νεώτερο μνημείο, κάτι το οποίο δεν περιλαμβάνονταν στο σχετικό κατάλογο που μας είχε κοινοποιηθεί από την αρμόδια Εφορεία του Υπουργείου Πολιτισμού. Επιπρόσθετα δε, το συγκεκριμένο Ο.Τ. που βρίσκεται το κτίσμα είναι χαρακτηρισμένο από το Πολεοδομικό Σχέδιο ως Κοινό-χρηστο Πράσινο (Κ.Π.).

Κατόπιν αυτού εξετάστηκαν εναλλακτικές λύσεις για το τμήμα διέλευσης της οδού από το χαρακτηρισμένο κτίσμα του αριθμού 115 της οδού και τη διατηρητέα εκκλησία που βρίσκεται απέναντι (τμήμα μήκους 350μ. από Χ.Θ. 2+500 ως Χ.Θ. 2+850).

Οι εναλλακτικές λύσεις εξετάστηκαν με βασικό κριτήριο το γεγονός ότι δεν μπορεί να γίνει επέμβαση στη διατηρητέα εκκλησία της Αγίας Άννας, σύμφωνα με τις σαφείς οδηγίες της αρμόδιας ^{1ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού. Οι εναλλακτικές λύσεις αναφέρονται στην εφαρμογή τροποποιημένης διατομής για το τμήμα από Χ.Θ. 2+500 ως Χ.Θ. 2+850, που κατά περίπτωση περιλαμβάνει:

- Μεταβολή του εύρους, αλλά και του αριθμού των λωρίδων κυκλοφορίας.
- Μεταβολή του εύρους της νησίδας διαχωρισμού, κατά περίπτωση κατάργηση της νησίδας.
- Μεταβολή του εύρους του πεζοδρομίου μπροστά από τη διατηρητέα εκκλησία.

Οι εναλλακτικές λύσεις αξιολογήθηκαν προς εφαρμογή, μαζί με τη μηδενική λύση, με κριτήρια που σχετίζονται με τη λειτουργικότητα του έργου για την οδική κυκλοφορία και τις παρόδιες χρήσεις, την ασφάλεια που προκύπτει για τους χρήστες και την περιβαλλοντική του διάσταση, υπό την έννοια του συνολικού κόστους που συνεπάγεται η λειτουργία του έργου για το περιβάλλον της περιοχής.

10. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ

Η λύση που προτείνεται ως μόνη βιώσιμη λύση για το έργο, περιλαμβάνει:

- Α) Την υλοποίηση του έργου που έχει συντριπτικά πλεονεκτήματα έναντι της Μηδενικής Λύσης.
- Β) Την επιλογή της Βασικής Λύσης της μελέτης (εφόσον συναινέσει το Υπουργείο Πολιτισμού), για το τμήμα προσαρμογής που γίνεται η διέλευση μπροστά από τη διατηρητέα εκκλησία της Αγίας Άννας και το απέναντι ευρισκόμενο χαρακτηρισμένο κτίσμα στον αριθμό 115 της οδού. Το χαρακτηρισμένο κτίσμα προτείνεται να αποχαρκτηριστεί και να ρυμοτομηθεί και η αρτηρία να διαμορφωθεί με τη σωστή τυπική διατομή.

Επισημαίνεται ότι ο Δήμος Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη με έγγραφο του προς τα Υπουργεία Πολιτισμού και Υποδομών αιτείται:

«την ανάκληση του χαρακτηρισμού του κτιρίου με το αιτιολογικό της πλάνης περί τα πράγματα (παρ.9, άρθρο 6 του Ν.3028/2002, “Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και της εν γένει Πολιτιστικής Κληρονομιάς”)»,

ενώ παράλληλα υπογραμμίζει ότι το κτίσμα είναι ιδιοκτησία του Δήμου,
«μετά την κύρωση και κατακύρωση στο Κτηματολογικό γραφείο της Μ17/2004 μεμονωμένης πράξης εφαρμογής (απόφαση κύρωσης Νομάρχη Π968/3120/2006), ως υποχρέωση εισφοράς σε γη της ιδιοκτησίας».

Υπάρχουν επομένως διαφορετικές απόψεις για το χαρακτηρισμό του κτίσματος, όπως προκύπτει σαφώς και από τη σχετική αλληλογραφία που μεταξύ των Υπηρεσιών και το πρόβλημα θα πρέπει να επιλυθεί σε ανώτερο επίπεδο (Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικών Αδειοδοτήσεων).

Αθήνα, Οκτώβριος 2015

Για τα
Συμπράττοντα γραφεία μελετών

Επαμεινώνδας Καραλής
Πολιτικός Μηχανικός

Ο συντάξας Μελετητής

Γεράσιμος Γιαννάτος
Δρ. Γεωλόγος